

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 23Tos/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3123011373
Dátum vydania rozhodnutia: 15. 02. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Michal Antala
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3123011373.1

Uznesenie

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Michala Antalu a sudcov JUDr. Lucie Horvátovej a JUDr. Juraja Valáška v trestnej veci odsúdeného A. B., nar. XX.XX.XXXX v C., trvale bytom D. C. C., D. C., t. č. vo výkone trestu odňatia slobody v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava, na neverejnom zasadnutí konanom dňa 15. februára 2024 v Trenčíne, prejednal sťažnosť odsúdeného proti uzneseniu Okresného súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom zo dňa 20. novembra 2023 pod sp. zn. 74Pp/24/2023 a jednomyseľne takto

rozhodol:

Podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku s a sťažnosť odsúdeného A. B. z a m i e t a, pretože nie je dôvodná.

odôvodnenie:

Odsúdený A. B., nar. XX.XX.XXXX (ďalej len „odsúdený“) v súčasnej dobe vykonáva trest odňatia slobody vo výmere 8 (osem) rokov a 8 (osem) mesiacov, so zaradením na jeho výkon do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného odsúdený súdu Piešťany pod sp. zn. 2T/74/2014 zo dňa 18. augusta 2014 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave pod sp. zn. 6To/105/2014 zo dňa 04. júna 2015, a to pre spáchanie trestného činu zločinu lúpeže podľa § 188 odsek 1, odsek 2 písmeno c) Tr. zákona s poukazom na § 138 písmeno a) Tr. zákona, ktorého výkon nastúpil dňa 26.09.2015, pričom tento trest má predpokladane vykonať dňa 16. januára 2024 a trest odňatia slobody vo výmere 2 (dva) roky so zaradením do ústavu na výkon trestu so stredným stupňom stráženia, uložený mu rozsudkom Okresného súdu Trnava pod sp. zn. 15T/17/2017 zo dňa 17. decembra 2017, a to pre spáchanie trestného činu prečinu marenia výkonu úradného rozhodnutia podľa § 348 odsek 2 písm. b) Tr. zákona, ktorého výkon má nastúpiť dňa 16. januára 2024, pričom tento trest má predpokladane vykonať dňa 16.01.2026. Lehota pre to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený uplynula dňom 26. februára 2022.

Dňa 11. septembra 2023 bol Okresnému súdu Trenčín, pracovisko Nové Mesto nad Váhom doručený návrh občianskeho združenia INTEGRASA so sídlom 851 01 Bratislava, Vavilova 24, IČO: 42179670 na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody.

Okresný súd Trenčín na verejnom zasadnutí konanom dňa 20. novembra 2023 po výsluchu odsúdeného, za účasti zástupcu navrhovateľa a intervenujúceho prokurátora okresnej prokuratúry rozhodol uznesením pod sp. zn. 74Pp/24/2023 tak, že podľa § 415 odsek 2 Tr. poriadku s použitím § 66 odsek 1, odsek 2 Tr. zákona návrh občianskeho združenia INTEGRASA na podmiennečné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody zamietol, nakoľko dospel k záveru, že nie je dôvodný, pre kumulatívne nesplnenie všetkých troch zákonných podmienok, keď odsúdený nespĺnil tretiu zákonnú podmienku, t. j. že počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody relevantne nepreukazuje plnením svojich povinností a správaním adekvátny stupeň polepšenia sa a súčasne aj predpoklad, že na slobode bude viesť po podmiennečnom prepustení už len riadny život vzhľadom na existenciu vysokého stupňa recidívy, čo okresný súd v podrobnostiach odôvodňoval jednak s poukazom na obsah podaného

hodnotenia odsúdeného počas doterajšieho celého výkonu trestu riaditeľom ústavu na výkon trestu, v ktorom odsúdený aktuálne trest odňatia slobody, z ktorého vyplýva, že odsúdený plní stanovený program zaobchádzania iba v čiastočnej miere so stále vykazujúcimi konkrétnymi nedostatkami (napr. vo vzťahu k vykonávanej pracovnej činnosti), keď aj správanie sa odsúdeného a plnenie si svojich povinností nebolo vždy na požadovanej úrovni ako aj osobu odsúdeného, jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti vzhľadom na jeho predchádzajúce tri odsúdenia za spáchanú trestnú činnosť a súčasne aj s prihliadnutím na skutočnosť, že odsúdený počas výkonu trestu odňatia slobody ušiel na slobodu, za čo bol právoplatne aj odsúdený.

Proti tomuto uzneseniu podal odsúdený ihneď po jeho vyhlásení na verejnom zasadnutí okresného súdu sťažnosť, ktorú podrobnejšie písomne odôvodnil tým, že spochybňoval objektivnosť podaného hodnotenia ústavom na výkon trestu odňatia slobody, ktoré pokladá za účelové v jeho neprospech a „pomstu“ Zboru väzenskej a justičnej stráže za jeho útek z výkonu trestu z predchádzajúceho ústavu na výkon trestu v Leopoldove, najmä tiež v popisovanej vysokej nepriaznivosti jeho resocializačnej prognózy na slobode. V tejto súvislosti osobitne poukázal na skutočnosti, ktoré pozitívne svedčia v jeho prospech, medzi ktoré patrí množstvo získaných disciplinárnych odmien (5), jeho oľutovanie úteku z väzenia, pracovné aj mimopracovné aktivity vo výkone trestu, veľmi dobré sociálne zázemie na slobode u svojej rodiny, s ktorou udržiava nepretržitý kontakt, aktivitu navrhovateľa v jeho prospech, ktorá má predstavovať istú formu záruku za jeho vedenie riadneho života na slobode, reálny predpoklad zamestnať sa na slobode v spoločnosti PROGRESPROTECT či ABEL PLUS, s. r. o., o čom predložil dôkaz (čestné prehlásenie). Dodal, že nemá problém ani s prípadne uloženými primeranými obmedzeniami a povinnosťami a probačným dohľadom s prípadným monitorovaním jeho osoby na slobode zákonnými technickými prostriedkami. Preto navrhol, aby napadnuté uznesenie okresného súdu nadriadený súd zrušil a sám rozhodol o jeho podmiennečnom prepustení na slobodu.

Prokurátor okresnej prokuratúry sa k písomne odôvodnenej sťažnosti odsúdeného do dňa konania neverejného zasadnutia krajského súdu písomne nevyjadril.

Krajský súd v Trenčíne, ako nadriadený súd na podklade sťažnosti odsúdeného, ktorá mu spolu so spisom bola predložená 22. januára 2024, preskúmal dňa 15. februára 2024 na neverejnom zasadnutí podľa § 192 odsek 1 Tr. poriadku správnosť výroku napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce tomuto výroku a dospel k záveru, že sťažnosť odsúdeného, hoci je prípustnou, bola podaná oprávnenou osobou, včas i na správnom mieste, nie je ale dôvodnou.

Z ustanovení § 66 odsek 1 písm. a), písm. b), písm. c), odsek 2 Tr. zákona vyplýva, že predpokladom podmiennečného prepustenia z výkonu trestu odňatia slobody u odsúdeného je súčasné splnenie troch podmienok, a to že odsúdený vykonal trest odňatia slobody v zodpovedajúcom rozsahu (1. zákonná formálna podmienka), že vo výkone trestu plnením svojich povinností a svojim správaním preukázal polepšenie (2. zákonná materiálna podmienka) a že sa môže od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život (3. zákonná materiálna podmienka) s tým, že pri rozhodovaní o podmiennečnom prepustení súd prihliadne na povahu spáchaného trestného činu a na to, v akom ústave na výkon trestu odsúdený trest vykonáva.

Čo sa týka splnenia formálnej podmienky, v prejednávanom prípade (vykonanie príslušnej časti uložených trestov odňatia slobody), krajský súd tak, ako správne k tomu dospel aj okresný súd zistil, že táto splnená bola.

Na to, aby mohol byť odsúdený podmiennečne prepustený z výkonu trestu odňatia slobody je však okrem splnenia formálnej podmienky nevyhnutné súčasné (kumulatívne) splnenie dvoch materiálnych podmienok a to, že plnením svojich povinností a svojim správaním vo výkone trestu preukázal polepšenie a možno od neho očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život.

Okresný súd v tomto smere vykonal verejné zasadnutie predovšetkým v prítomnosti odsúdeného a postupoval v súlade so zákonom, keď návrh odsúdeného na podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody zamietol. Správne zistil, že odsúdený nespĺňa kumulatívne všetky tri zákonné podmienky pre podmiennečné prepustenie, keďže vzhľadom na okolnosti správne a podrobne uvedené okresným súdom v napadnutom uznesení (z nich skôr negatívne ako pozitívne hodnotenie z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava, podľa ktorého do výkonu trestu odňatia slobody, a to do Ústavu na

výkon väzby a Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov bol dodaný príslušníkmi Policajného zboru dňa 26. septembra 2015. Dňa 02. júna 2016 bol opätovne prijatý do výkonu trestu odňatia slobody, keď sa nedovolené vzdialil z pracoviska s dozorom – objekt strelnica, kde vykonával pomocné práce a ďalej bol premiestnený do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava. Správanie a vystupovanie odsúdeného v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov ale nebolo vždy na požadovanej úrovni, boli zistené nedostatky v jeho správaní, neuposlušnosť príkazu príslušníka ZVJS, načas sa jeho správanie pozitívne stabilizovalo, a to až do jeho úteku. Ani jeho prístup k pracovným povinnostiam v terajšom ústave na výkon trestu nebolo vždy pozitívne stabilné pre slabú pracovnú morálku, kvalitu aj kvantitu odvedenej práce, keď vyskytol sa fyzický konflikt so spoluodsúdeným, i pre nedostatky v úprave jeho zovňajšku a ustrojenosti. Z pracovného procesu bol napokon vyradený ešte dňa 25.02.2023 pre nezvládnutie technologického postupu práce, tiež pre predchádzajúce odmietnutie práce, keď bol pritom zaradený na viaceré pracoviská ústavu. Na druhej strane sa jeho správanie mimo práce aj v rámci kultúrnoosvetovej činnosti pozitívne stabilizovalo, začal byť sebakritický k spáchanej trestnej činnosti, vykazuje štyri disciplinárne odmeny bez disciplinárneho trestu, má podporu u svojej rodiny a priateľky, s ktorými udržiava pravidelný kontakt a má mať na slobode dobré sociálne zázemie, vrátane možnosti bývania a práce, čo sám deklaroval, pričom ale z komplexného hľadiska program zaobchádzania odsúdený plní iba v čiastočnej forme a jeho resocializačná prognóza sa zdá byť ako nepriaznivá, na základe vysokého rizika recidívy trestnej činnosti a jeho podmienené prepustenie ústav neodporúča navyše aj preto, že ešte neuplynula doba jedného roka, odkedy – dňa 28. marca 2023 bol právoplatne zamietnutý jeho návrh na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody) a nemožno dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život tak, ako to predpokladá ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona.

Krajský súd uvádza, že pokiaľ sa v obsahu hodnotenia ústavu konštatuje, že ešte neuplynula doba jedného roka odo dňa, kedy bolo právoplatne rozhodnuté súdom o zamietnutí návrhu odsúdeného na podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, táto skutočnosť v posudzovanom prípade je irelevantná, pretože návrh v prospech odsúdeného podal iný, oprávnený subjekt v zmysle § 415 odsek 1 Tr. poriadku, pričom zákonné obmedzenie, na ktoré poukazoval riaditeľ v podanom predmetnom hodnotení odsúdeného sa viaže vyslovene iba na osobu odsúdeného a teda jeho opakovaný návrh (viď ustanovenie § 415 odsek 1 veta druhá Tr. poriadku). Na druhej strane krajský súd neakceptoval sťažnostné námietky odsúdeného voči podanému obsahu, kedy ide o jeho subjektívny názor, ktorý nebol podložený žiadnymi relevantnými dôkazmi. Ak odsúdený vníma svoj útek z výkonu trestu odňatia slobody za akúsi „pomstu“ zo strany ZVJS tým, že táto skutočnosť sa objavila v obsahu jeho hodnotenia ústavom na výkon trestu odňatia slobody, nebolo tento fakt možné opomenúť, pretože predstavuje skutočne významnú skutočnosť pri hodnotení tzv. druhej ale i tretej materiálnej podmienky pre podmienené prepustenie z hľadiska správania sa a plnenia si svojich povinností odsúdeným a súčasne aj jeho sklonov k páchaniu trestnej činnosti a teda prognózy vedenia riadneho života na slobode. Odsúdený v tejto otázke mylne uviedol v rámci sťažnostnej argumentácie zásadu „non bis in idem“, ktorá nemá však relevantný súvis s jej aplikáciou v danom prípade. Okresný súd totiž nesplnenie tzv. druhej materiálnej podmienky náležite oprel o ničím relevantným spochybnený celý obsah hodnotenia odsúdeného, z ktorého vyplýva, že odsúdený sa počas doterajšieho výkonu trestu odňatia slobody dokázal správať vyslovene aj neakceptovateľne účelovo, o čom svedčí jeho pozitívna stabilizácia v jeho správaní sa a plnení svojich povinností krátko pred jeho útekom z výkonu trestu odňatia slobody, pričom po jeho opätovnom dodaní do výkonu trestu napr. zaujal opäť negatívny postoj k pracovným povinnostiam. Záverom preto aj krajský súd musí uviesť, že odsúdený skutočne nepreukazuje stabilne stále adekvátny stupeň polepšenia sa pre nepochybný záver o naplnení druhej tzv. materiálnej podmienky pre podmienené prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody.

Pokiaľ ide o splnenie tretej zákonnej podmienky materiálneho charakteru, t. j. predpoklad, že odsúdený bude po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody viesť riadny život a nebude sa dopúšťať opätovne protispoločenskej činnosti, predovšetkým trestnej činnosti, ktorú i krajský súd vyhodnotil ako zjavne nesplnenú, je potrebné uviesť, že už z vyššie uvedeného zákonného znenia vyplýva, že či odsúdená osoba bude alebo nebude viesť riadny život po podmienenom prepustení z výkonu trestu odňatia slobody možno iba odhadovať, resp. vysloviť v tomto smere určitú prognózu, po vyhodnení všetkých známych relevantných skutočností, ktoré sa viažu k osobe odsúdeného, pričom táto prognóza u odsúdeného, ako vyplýva z vyššie uvedeného hodnotenia je menej priaznivá, keď existuje odôvodnený predpoklad, že odsúdený nepovedie na slobode riadny život a existuje pre spoločnosť príliš veľké riziko jeho recidívy. Krajský súd v tej súvislosti považuje za nutné

uviesť, že negatívny charakter má predovšetkým správanie a konanie odsúdeného na slobode, najmä pokiaľ ide o jeho sklony k páchaniu trestnej činnosti tak, ako na to podrobne poukázal v odôvodnení napadnutého uznesenia už prvostupňový okresný súd, a to aj napriek podanému predmetnému návrhu iným oprávneným subjektom než je odsúdený sám, formálne preukazovaný príslub zamestnania či deklarované pozitívne sa zdajúce sociálne zázemie na slobode.

Ustanovenie § 66 odsek 1 Tr. zákona vyjadruje predovšetkým požiadavku pozitívnej prognózy budúceho správania sa odsúdeného, ktorá je nevyhnutným predpokladom pre podmiennečné prepustenie a musí pritom vyplývať aj zo zhodnotenia páchatelovho polepšenia, pričom očakávanie, že odsúdený po podmiennečnom prepustení povedie riadny život, musí byť dôvodné a založené na všestrannom zhodnotení páchatelovej osobnosti, doterajšieho pôsobenia výkonu trestu, možností jeho nápravy a osobných pomerov s prihliadnutím aj na účel trestu s tým, že bez významu nie je ani zistenie, ako bude verejnosť reagovať na predčasné prepustenie odsúdeného z výkonu trestu, aké sú sociálne pomery odsúdeného a aké podmienky má vytvorené pre prechod do normálneho života na slobode.

Hodnotenie tejto prognózy úzko súvisí aj so záverom o druhej materiálnej zákonnej podmienke pre podmiennečné prepustenie z výkonu trestu odňatia slobody, pretože už ten sám o sebe v podstatnej miere napovedá o stave nápravy odsúdeného aj smerom do budúcnosti, samozrejme po všestrannom vyhodnotení a vzatí do úvahy aj ostatných ďalších podstatných faktorov, pričom v tejto súvislosti, ako bolo už uvedené, odsúdený stanovené ciele programu zaobchádzania plní skutočne iba čiastočne.

Správanie odsúdeného vo výkone trestu sa v tomto smere musí hodnotiť v súvislosti s charakterovými vlastnosťami odsúdeného, s motívmi a spôsobom vykonania činu, pretože len za tohto predpokladu možno posúdiť, či odsúdený vo výkone trestu dosiahol taký stupeň nápravy, že sa už zbavil práve tých charakterových rysov a nesprávnych návykov, ktoré ho viedli ku spáchaniu trestnej činnosti alebo ktoré okrem ostatných príčin aspoň prispeli k jeho rozhodnutiu spáchať trestný čin.

Okresný súd sa v posudzovanom prípade týmito hľadiskami dôsledne riadil, prihliadol na všetky okolnosti, ktoré majú význam pre rozhodnutie o tom, či sú splnené podmienky pre podmiennečné prepustenie odsúdeného, t. j. pre záver, že odsúdený plnením svojich povinností a správaním vo výkone trestu preukázal nielen polepšenie, ale že možno od neho aj dôvodne očakávať, že v budúcnosti povedie riadny život a dospel preto k správne mu záveru.

Pre úplnosť krajský súd uvádza, že hoci okresný súd aj keď formálne pochybil, kedy vo výrokovej časti uviedol ustanovenie § 415 odsek 2 Tr. poriadku namiesto správneho ustanovenia § 415 odsek 1 Tr. poriadku, toto pochybenie ale nemalo žiaden relevantný vplyv na inak vecne a správne a zákonné rozhodnutie okresného súdu. Je potrebné tiež dodať, že toto ustanovenie by ani pri celkom správnom procesnom postupe byť uvádzané vo výrokovej časti nemalo, keďže predstavuje deklarovanie procesného postupu súdu v prípade konania o podmiennečnom prepustení odsúdenej osoby.

Z vyššie uvedených dôvodov preto krajský súd sťažnosť odsúdeného podľa § 193 odsek 1 písm. c) Tr. poriadku ako nedôvodnú, zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť n i e j e prípustná.